

Asia: VN/8757/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1) Hallituksen esityksen keskeiset ehdotukset

Ympäristöministeriö kiittää tilaisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Hallituksen esityksen pääasiallinen tavoite on RED II:n liikennettä koskevan sääntelyn kansallisen täytäntöönpanon edellyttämien säännösmuutosten toteuttaminen jakeluelvoitelainsäädännössä. Lailla säädettäisiin myös kansallisen jakeluelvoitteen soveltamisalan laajentamisesta uusiin polttoaineisiin: biokaasuun ja muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin nestemäisiin ja kaasumaisiin liikenteen polttoaineisiin (RFNBO-polttoaineet). Hallituksen esitys perustuu Marinin hallitusohjelman kirjaukseen biokaasun liittämistä jakeluelvoitteeseen.

Ympäristöministeriö pitää biokaasun ja RFNBO-polttoaineiden lisäämistä jakeluelvoitteeseen perusteltuna. Biokaasun ja RFNBO-polttoaineiden liittäminen jakeluelvoitteeseen todennäköisesti edistäisi kansallisten päästövähennystavoitteiden saavuttamista ja keinojen kustannustehokkuutta. AFRYn 'Jakeluelvoitteen laajentaminen' selvityksessä esitettiin, että biokaasulle voisi muodostua merkittävä tikettiarvo, joka voisi tuottaa uusia investointeja alalle.

Biokaasun ja RFNBO-polttoaineiden liittäminen kansalliseen jakeluelvoitteeseen aiheuttaa kuitenkin sen, että yksittäinen kuluttaja ei voi enää korkeaseoksisena (esim. 100 % biokaasu) näitä polttoaineita käyttämällä vähentää Suomen kansallisia hiilidioksidipäästöjä, koska jakelijat optimoivat käytettyjen biokomponenttien osuuden aina jakeluelvoitteen minimitasoon. Korkeaseospolttoaineiden käyttö siis vähentää biopolttoaineiden käyttöä vastaavasti muualla, ja lopputuloksena kansalliset päästöt eivät vähene.

Ympäristöministeriö katsoo, että kuluttajilla ei ole tässä tapauksessa välttämättä enää kannustinta siirtyä käyttämään korkeaseoksista biokaasua ja RFNBO-polttoaineita tai investoimaan niitä käyttäviin ajoneuvoihin ylipäättäen, koska niiden käytöllä ei olisi enää kansallista merkitystä ilmaston näkökulmasta. Kysymyksellä voi olla siis merkittävääkin vaikutusta ajoneuvon käyttövoiman valintaan ja sitä kautta näiden alojen kehityskulkuun.

Siksi Ympäristöministeriö katsoo, että korkeaseospolttoaineiden ei tulisi kuulua jakeluveloitteen piiriin, vaan tuottajien niistä saama arvo tulisi perustua kuluttajien maksamaan lisäarvoon markkinaehtoisesti. Tämä säilyttäisi ajoneuvon käyttövoiman valintapäätöksessä kannustimen ostaa kaasujoneuvo. AFRYn tekemän 'Jakeluveloitteen laajentaminen' selvityksen mukaan siten myös kuluttajat ja julkiset toimijat (kunnat, liikelaitokset) voisivat vapaaehtoisesti ostaa täysin uusiutuvia polttoaineita vähentääkseen omaa ilmastokuormaansa ja lisäksi myös kuluttajille saataisiin kerrottua selkeästi käyttövoiman ja polttoaineen valinnan ilmastovaikutukset.

Ympäristöministeriö pitää hyvänä pienen kokoluokan toimijoiden vapaaehtoista mahdollisuutta hakeutua jakeluveloitteen piiriin. Pienen kokoluokan toimijat voisivat siten itse päättää, mikä vaihtoehto on heille kannattavin. Biokaasutyöryhmän raportissa suurimpana haasteena biokaasun tuotannolle nähtiin juuri kannattavuus, tämän korostuessa erityisesti pienen kokoluokan tuotantolaitoksissa.

2) Hallituksen esityksen vaikutukset

-

3) Kommentit lakiehdotuksiin ja niiden perusteluihin

-

4) Muut kommentit esitykseen

-

Ylä-Mononen Leena
YM

Laasonen Ville
Ympäristöministeriö - ympäristönsuojeluosasto

